

Etala Geregerena Paul Fala Timoti

Timoti te wale ala maefalua ba'ela 'i Listra (Acts 16:1). Timoti wale kwaima Paul ma ka la failia ala lifi 'e liu ali gi fala faronona 'alia Faronona 'Oka Jesus Christ li. Paul 'e gerea buka 'e talasi 'e dao 'i Masedonia, ma Timoti ka io 'i buri 'i Efesus. Paul 'e ilia fala Timoti ka liolio 'oka ala falalauna kotokoto 'e la mae 'i laola siosi li. Ala geregerena 'e, Paul 'e sae sulia falafala 'oka Kristin gi talasi gera foa 'i laola siosi gi li. Ka fatalilia lou alae ioli 'utaa lo gera totolia etaeta na 'i laola siosi.

Timoti 'e galoo ala faalalaunala ioli etaeta gi failia nali Kristin mamata lou, ma Paul ka gerea alaana afula fala rananala ala galona fo.

'Are 'ilitoa 'i laola buka 'e li:
 Faalalauna sulia siosi failia ioli galona lia gi
 (1:1—3:16)
 Faalalauna sulia galona Timoti (4:1—6:21)

¹ I lau Paul, wale li lifurono Jesus Christ. God 'e faamauri gia, failia Jesus Christ wale 'e gia kwaimamali masia, daro keri nanata aagu na wale li lifurono.

² Lakae geregere ko famu Timoti. 'O malaa lo wela lau, sulia 'o fakwalaimoki ala saenagu sulia Christ. Lau foa 'ali God Mama failia Jesus Christ Aofia gia kae kwatea 'oilakina, failia kwaiamasina, failia babatoona famu.

Timoti ko kwalaa failia faalalau na rero gi.

3-4 Lau oga ko io ga 'amua 'i Efesus, malaa ba lau kwate 'o ala lanagu fala 'i Masedonia. Sulia nali ioli 'i Efesus gera falalau 'alia falalauna kotokoto gi. Gera falalau 'alia 'u'ulu kotokoto gi lia gera sakea fasia isuisuna sulia koko 'ualo gera gi li. Ma lau oga ko sae luida. Talasi gera falalau 'alia 'are fo gi li, ioli gi gera alafaitalili sulida, ma iko 'ali gera la lo sulia nai 'arena God fala faamurinala ioli gi li. Talasi gia fakwalaimoki ala Christ, gia totolia saina ala nai 'arena God li.

5 'O sae nasi fada ikoso gera alafaitalili 'urifo, 'ali 'i 'amiu ioli fakwalaimoki gi 'amu ka kwaima amiu 'i safitamiu. Ala 'amu kwaima 'urifo, 'amu kae too ala maurina kwaga, ma matalana 'e kwaga ma ka madakwa, ma fitoona 'e kwalaimoki.

6 Wasua ma nali ioli gera abulo mamata lo 'ada faasia 'are 'e gi, ma gera ka la lo 'ada sulia olisusu na kwekwe'ela gi.

7 Gera oga 'uri 'ali gera ura malaa wale faalalau ala taki Moses gi li. Wasua ma iko 'ali gera sai mola ala taki Moses gi, wasua gera ka sae nanata sulida.

8 Ma gia saiala taki lia 'e 'oka, ala ioli gi gera ka tau rada sulia.

9 Ma gia ka sai lou ala God iko 'ali raunailia taki gi fala farada nala ioli 'oka gi. 'E raunailia 'ala fala faradanala ioli gera fulia 'are ta'a gi li, failia ioli abu rono gi, ma ioli iko 'ali gera moulia God gi, ma ioli gera abulo ta'a gi, failia ioli gera barasi 'alia God gi failia 'are abu gi. Ma 'e raunailia taki gi fala ioli gera rauiolgi, ma ioli gera raunia mama gera gi ma teite gera gi li,

10 ma wale tau wateu gi ma wale gera tau ta'a failia wale gi li, ma gel i gera tau ta'a failia gel i li, ma wale gera belia ioli gi ma geraka foli 'alida malaa nali ioli gal o ulafu, ma ioli kotokoto gi, ma ioli gera 'oia alafunada gi, ma ioli gera taua 'are 'e mamata faasia faalalauna kwalaimoki sulia Faronona 'Oka li.

11 God 'e 'ilitoa rasua ma ka 'oka rasua, 'e alua Faronona 'Oka 'e 'i limagu 'ali laka faarono 'alia.

Jesus Christ 'e dao 'ali faamauria ioli ta'a gi

12 Lau batafea Jesus Christ Aofia gia, wale 'e kwatea nanatana fagu fala taunala galona lau. Ma laka e batafea lou sulia 'e malata fitoo agu ma ka fili lau fala galona 'ala. 'E fili lau,

13 wasua 'ala talasi ba 'i lao, lau malakwaita ala ma laka sae fafuta'a. Ma God ka kwaiamasi agu, sulia iko 'ali lau fakwalaimoki 'ua, ma iko 'ali lau saiala 'are lau tauda gi.

14 Ma Aofia gia 'e 'oilakita e lau ka ba'ela rasua, ma ka kwairanai agu 'ali ma laka fakwalaimokia, ma laka kwaima lou ala. 'E saiala tauna 'urifo faga ioli gia io 'ado failia Jesus Christ gi.

15 Me alaana 'e 'e kwalaimoki, ma gia ka fakwalaimokia, lia ba 'e sae 'uri 'e, "Jesus Christ 'e la mae 'i laola molagali 'ali faamauria ioli abulonada 'e ta'a gi." 'I lao lau abulo ta'a ka liufi gera sui.

16 Wasua 'ala lau abulo ta'a 'urifo, God 'e kwaiamasi agu, ma iko 'ali kwai lau. 'E tau 'urifo 'ali ka fatailia fafuna Jesus Christ fagu, wale 'e lau ta'a rasua. 'E tau 'urifo 'ali ioli gera ka saiai 'e kwailufa ala ioli gerakae fakwalaimoki ala gi, ka

malaa lou lia 'e kwailufa agu. Ma God ka kwatea maurina firi fada.

¹⁷ Ma laka oga gia batafea ma gia ka fabaelaa God io firi. God lo walelitalona firi, ma ikoso mae, ma iko 'ali gia lesia, ma talifilia mola 'e God. 'Eo 'e 'urifo.

¹⁸ Ma 'i'o, Timoti wela lau, lakae alaa famu sulia alaana ba Aloe 'are Abu 'e sae 'alia ioli etaeta gi gera ka ilia suli 'o ala talasi ba 'i lao. 'O golia saena fo gi, 'ali ko kwalaa 'oka, ma ko nanata bolosia ioli faalalau kotokoto gi.

¹⁹ Ma ko ura nasi 'alia fitoona 'o ala Christ, ma ko taua 'are 'o saiai 'e rada gi. Nali ioli gera faeburi lo 'alia 'are gera saiai 'e rada gi, ma iko 'ali gera fakwalaimoki lo ala Christ.

²⁰ Ma nali ioli ada lia Haemeneas ma Aleksanda. Ma lau tafisidaroa lo fala Saetan 'ali ka taua ta 'are adaroa. Lau tau 'urifo 'ali daro saiai 'are daro tauda gi 'e rero, ma daro ka mano faasia saena rero sulia God.

2

Logonala failia foanala ioli fakwalaimoki gi

¹ Me 'are 'e 'e 'ilitoa, lau aniuлу famiu 'ali 'amu foasia God, ma 'amu ka batafea, ma 'amu ka sugaa fala kwairanaina ala ioli gi sui.

² Ma 'amu foa fala walelitalona gi, ma ioli gera too ala nanatana gi li, 'ali 'i gia sui gia ka io 'alia maurina ala aroarona failia babatoona li. 'Urifo gia saiai gia fa'ilitoa God ma taunala 'are rada gi.

³ Foana 'urifo 'e 'oka ma ka fababalafea God 'e faamauri gia.

⁴ Sulia God 'e oga ioli gi sui gera ka saiala 'are kwalaimoki sulia Christ gi, ma gera ka too ala maurina firi.

⁵ Sulia teke God mola, ma teke wale mola 'e olifailia ioli gi fala God. Lia lo Jesus Christ.

⁶ Sulia Jesus 'e kwatea lo maurinala 'i talala 'ali lufaa ioli gi sui faasia kwaikwaina. 'Urifo, ala talasi ba God 'e filia, 'i lia ka fatalilia kwaiogalina lia fala ioli gera ka too ala maurina firi li.

⁷ Lia fo, God ka fili lau 'ali 'i lau wale li lifurono, ma laka faatalo, ma laka faalalau 'aliafafaronona kwalaimoki sulia Jesus Christ fala ioli mamata faasia Jiu gi li. Iko 'ali lau koto. Me 'are kwalaimoki 'e lau ilia.

Falalauna fala logo kwaimana li

⁸ Lau oga wale ala lifi gi li sui gera ka foa. Ma talasi gera ka taea limada fala foana li, gera ka io rada 'alia maurina kwaga, ma ikoso gera ogata'a 'o ma geraka olisusu failia ta ioli.

⁹ Lau oga lou geli gi 'ali gera ka toro malataa. Ma ikoso gera toro 'alia toro la gi kae talaia mae maala wale gi fala bubuninada. Ala talasi gera firia ifuda gi, ikoso gera taua 'alia 'are folinali 'e ba'ela rasua gi fala launina 'alida, ma ikoso gera toro 'alia toro la gi folinali 'e ba'ela rasua ma ka talaia wale gi fala ta'ana.

¹⁰ Gera ka kwatea maurinada ka aolo mola 'alia taunala 'are 'oka gi lia 'e totolia geli gera fakwalaimokia God gi.

¹¹ Geli gi geraka io aroaro, ma geraka mamaea ala talasi gera fafurono fala falalauna gi li.

¹² Iko 'ali lau ala'alia geli gi 'ali geraka faalalau ma gera ka etaeta fafia wale gi. 'E totolia geraka io aroaro mola.

¹³ Sulia Adam God 'e etae raunailia, sui bui Eve.

¹⁴ Ma iko lou Adam ba Saetan 'e kotofia, wasua ma Eve 'ala ba 'e fakwalaimokia kotona Saetan gi, ma ka 'oia taki God gi.

¹⁵ Wasua ma, sulia geli gi gera faafuta wela, God kae faamaurida ala gera fakwalaimoki ala Christ, ma gera ka kwaima, ma gera ka io rada, ma gera ka mamaea.

3

Ioli kwaitalai ala ioli fakwalaimoki gi li

¹ Alaana ba 'e sae 'uri 'e 'e kwalaimoki, "Ala ta ioli 'e oga ka kwaitalai ala logonae ioli fakwalaimoki, 'urila ioli la 'e silia galona 'oka rasua la."

² Ma ioli kwaitalai ala logonae ioli fakwalaimoki li, ioli la abulonala ka rada rasua, ma ka too mola ala teke wateu ma ka io kwalaimoki failia, ma ka lio 'oka sulia 'i lia talala ma ka daufafia maurina lia, ma ka malata rada, ma ka taua 'are 'oka gi. Ka kwaloa ioli gi 'i luma lia, ma ka totolia fala faalalauna 'alia saenala God.

³ 'I lia ikoso gou ba'ela ala kwai 'e nanata fala falulumuinala gwaula. Lia ikoso oga kwalaana, ma ka io rao 'alia mamaeana failia aroarona fala ioli gi. Ma ikoso 'ali 'idufae olisusu failia ioli gi. Ma ikoso ma'ali bata.

⁴ Ma 'e saiai ka farada wela lia gi, failia wateu lia, ma ka faalalau wela lia gi 'ali gera ka ronosulia, ma gera ka soi ba'ela ala.

5 Ala wale iko 'ali saialaiona sulia wela lia gi li failia wateu lia, ka bi lio mola 'utaa sulia ioli fakwalaimoki God gi?

6 Wale 'e fakwalaimoki ka tekwa lo, lia lo 'e totolia kwaitalaina. Wale 'e bi ruu mola mae 'i laola logonae ioli fakwalaimoki li, 'e saiala ralanala 'i talala malaa Saetan, ma God kae kwaia lou.

7 Ioli 'i maluma ala siosi gi li gera ka soi ba'ela ala, ma ikoso 'ali gera ilia tali 'are ta'a sulia. 'Urifo Saetan ikoso daua 'alia itoito lia.

Wale li kwairanai ala ioli fakwalaimoki gi li

8 Wale li kwairanaina 'i laola logonae ioli fakwalaimoki gi li lou, abulonada ka 'oka, ma ioli gi ka soi ba'ela ada. 'I lia ioli sae kwalaimoki. Ma ikoso gou ba'ela ala kwai li lulumuina li, ma ikoso ma'ali bata.

9 Ikoso 'ali malata ruarua, wasua ma ka fakwalaimoki nanata ala faronona God 'e fatalilia faga.

10 Ma ioli fakwalaimoki gi, gera ka mailitonala ga 'i lao, 'ali gera saiai lia 'e rada lo, sui bui ka bi galo.

11 Ma wateu lia lou, abulonala ka 'oka, ma ioli gi ka soi ba'ela ala. 'I lia ikoso 'ali iili ioli. Ma ka lio 'oka sulia 'i talala ma ka daufafia maurina lia, ma ka rada ala 'are gi sui.

12 Ma wale li kwairanai ala ioli fakwalaimoki gi li, ka too mola ala teke wateu, ma ka io kwalaimoki failia. Ma ka saiai ka farada wateu lia failia wela lia gi.

13 Ma ite ioli 'e galo 'oka 'i laola siosi, kae 'oka fada, ma 'e totolia ka sae rabetoo sulia fitoona lia ala Jesus Christ.

Lioe wale Paul fala gerenala geregerena 'e li

¹⁴ Ala talasi 'e lau geregere ko 'uri 'e famu, lau malata 'ali lau la mae fali lesi'o nainali.

¹⁵ Ma ala laka ke dole, geregerena 'e kae fatalilia famu abulona 'utaa 'e golukae io 'alia 'i laola logona failia wela God gi li. 'I gia logonae ioli God mauri. Ma logonae ioli fakwaimoki 'e fananata falalauna kwalaimoki God, malaa fulu 'e fananata luma li.

¹⁶ 'E kwalaimoki rasua 'are faronona God 'e fatalilia faga gi 'e kwalaimoki sui. Faronona la ba 'e 'uri 'e,

"Christ 'e futali ioli lo.

Ma Aloe 'are Abu ka fatalilia lo radanala.

Ma eniselo gi gera ka lesia lo.

Gia faarono lo 'alia fala ioli mamata afula gi.

Ma ioli 'i laola falua afula gi gera ka fak-walaimokia lo.

Ma God ka sakea lo fala 'i nali."

4

Ioli falalaau kotokoto gi

¹ Aloe 'are Abu 'e iili madakwa ai, nali ioli gera kae faeburi 'alia fitoona gera gi, ala talasi 'i lao ala Jesus kae dao mae. Gera kae ronosulia aloe 'are kotokoto gi, ma faalalauna ala aloe 'are ta'a gi li.

² Falalauna fo gi fuli mae faasia ioli kotokoto gi lia iko 'ali gera kwaimalatai sulia abulo ta'ana gera gi. Ala ioli mamata gi gera abulo ta'a, gera ka kwaimalatai. Wasua ma wale kotokoto fo gi, iko 'ali gera kwaimalatai sulia malatada 'e ta'a sui lo.

³ Wale kotokoto fo gi, gera falalau 'uria araina ma wateuna 'e rero. Gera falalau lou 'alia 'animala nali fana 'e rero. Wasua ma God 'e raunailia fana fo gi fala ioli fakwalaimoki gi fala 'animali, 'i burila gera kwatea foana li batafena fala God. Ma God 'e raunailia fana fo gi fala ioli gera sai lo ala falalauna kwalaimoki li.

⁴ Sulia fana gi sui God 'e raunailida, iko ta ai 'ali ta'a, gera 'oka sui mola 'ada. Ikoso 'ali gia 'e'ela lo 'alia ta fana ala gia foa 'alia batafena fala 'aninai.

⁵ Fana 'e 'oka fala 'aninai, sulia God 'e ilia 'e 'oka, ma foanaga fala fana 'e kwatea ma ka 'oka.

Ioli li galona 'oka Jesus Christ

⁶ Timoti ala ko kwatea falalauna 'e gi fala ioli fakwalaimoki gi, ma ala ko mauri 'alia Faronona 'Oka, ma ko io li rono sulia falalauna kwalaimoki, 'urila 'i'o wale li galona 'oka Jesus Christ.

⁷ Ikoso fafurono sulia 'u'ulu 'aurafu gi. 'O galo nanata 'amua fala taunala kwaiogalina God.

⁸⁻⁹ 'O saiai ioli gi gera sae 'uri 'e, "'E 'oka fala ioli 'ali fananata rabela, sulia kae ranaa maurinala fala talasi 'e." Wasua ma 'e 'oka ka tasa ala ioli kae galo nanata fala taunala kwaiogalina God, sulia lia lo kae ranaa maurina fala talasi 'e, failia talasi kae lao lou mae. Me saena fo 'e kwalaimoki, ma gia ka fakwalaimokia.

¹⁰ Gia galo nanata lo 'urifo, sulia gia fitoo ala God 'e mauri. Sulia 'i lia 'e saiai kae faamauria ioli gi sui, ka tasa fala ite gera fakwalaimoki ala.

¹¹ 'O falalau ioli gi 'alia 'are 'e gi, ma ko kwate kwaikaena 'alida fala ioli gi 'ali gera ronosulida.

¹² Ma ikoso ala'alia ioli gi gera ka ilia iko 'ali 'o totolia kwaitalai na sulia 'i'o 'o ulufa'alu. 'O

io 'alia iona 'oka fala ioli gera fakwalaimoki gi 'ali gera lio suli'o, 'alia saenamu, ma abulonamu, failia kwaimanamu, failia fitoona 'o, ma io madakwanamu. Ala gera lesia io namu 'e 'oka, gera kae tau lou sulia.

¹³ Ala talasi koe maasia daonagu ko, 'o idumia Geregerena Abu gi fala ioli gi, ma ko faatalo 'alia Faronona 'Oka, ma ko faalalaua ioli gi.

¹⁴ Ma ikoso 'ailuga 'alia kwatena ba Aloe 'are Abu 'e kwatea famu, ala talasi ba profet gi gera sae 'alia ma wale etaeta gi gera ka alua limada fafi 'o.

¹⁵ 'O taua 'are fo gi sulia atoa gi 'ali ioli gi sui gera ka lesia 'okanala galona 'o 'e ba'ela lo.

¹⁶ 'O lio 'oka sulia abulona 'o 'i talamu, ma 'are 'o falalau 'alida gi. Ma ko tau 'amua failia galona fo gi, sulia ala ko tau 'urifo, God kae faamauri 'o failia ioli gera ronoa saenamu gi.

5

Galona fala rananala ioli fakwalaimoki gi li

¹ Ikoso balufia ta ioli waro, 'e totolia ko gwafea mola malaa mama 'o. Ma talasi koe taua ta 'are fala ulufa'alu gi li, 'e malaa 'o taua fala walefae 'o.

² Talasi 'o taua ta 'are fala wateu gi li, 'e malaa 'o taua fala teite 'o gi. Ma talasi 'o taua ta 'are fala geli ulao gi li, 'e malaa 'o taua fala gelifae 'o gi 'i laola malata kwaga sui.

³ Totolia ioli fakwalaimoki gi gera ka lio sulia 'oru gera io talifilida gi.

⁴ Wasua ma ala ta 'oru 'e too ala wela gi 'o ma koko gi, gera ka gallo fala God 'alia liona lo sulia.

Ma gera ka lio lo sulia teite gera, sulia teite gera 'e etae lio sulida. Me 'are fo, God 'e babalafe rasua 'alia.

⁵ 'Amu ranaa 'oru 'e io talifilia ma iko ta ioli fala liona sulia li. 'I lia 'e fitoo ala God, ma ka galo 'ala ala foana ma suganaa fala kwairanaina sulia boni ma dani.

⁶ Wasua ma 'oru kae tau fala kwaiogalina ala rabe li, ikoso 'ali 'amu ranaa. Wasua 'ala ka mauri 'ua, maurina lia failia Christ 'e mae ka sui lo.

⁷ 'O kwatea falalauna 'e gi fala ioli fakwalaimoki gi, 'ali ta ioli ikoso daria ta rerona ada.

⁸ Ma ala ta ioli iko 'ali lio sulia walefae lia gi, failia lumae ioli lia, 'urila ioli la 'e tafisia lo falalauna Christ, ma ka ta'a ka liufia ioli iko 'ali gera fakwalaimoki gi.

⁹ Ma 'oru iko 'ali gera dao 'ua ala olo akwalaef fe nali gi li, ikoso idumida failia 'oru gi. 'O tooa mola 'oru 'e waro, ma ka ioio kwalaimoki fala arai lia 'i lao li.

¹⁰ Ma gera ka saiai lia 'e taua galona 'oka 'uri 'e gi: 'E lio 'oka sulia wela lia gi, ma ka kwaloa ioli dao gi 'i luma lia, ma ka mamaea, ma ka ranaa ioli fakwalaimoki gi failia ioli gera too ala 'atona gi li, ma ka kwatea tara'osi lo 'alia 'i lia talala fala taunala galona 'oka gi.

¹¹ Ma 'oru iko 'ali gera waro mola gi, ikoso 'ali 'o idu 'adoda failia 'oru gi. Ma suli ala kwaiogalina ala rabe 'e kwatea ma gera ka abulo mamata faasia galona fala Jesus, gera ogaga gerakae wateu lou.

¹² Ma ala 'e 'urifo, gera taua rerona sulia gera 'oia lo alafuuna gera etae taua lo fala Jesus Christ.

13 Ala iko 'ali gera wateu lou, gera saiala fasuinala talasi gera gi ala liu kwailiuna ala luma gi li. Me 'are 'e ta'a ka tasa lia gera io li alaa mola 'ada suli nali ioli, ma gera ka sae sulia 'are iko 'ali totolia fala alaana sulida gi.

14 Lia fo lau fia 'e 'oka fala 'oru bi ba'ela gi gera ka wateu lou, ma gera ka aalu wela, ma gera ka lio sulida failia luma gera gi, 'ali malimae gia gi ikoso gera too ala ta 'are fala sae ta'ana 'alia suligia.

15 Sulia nali 'oru gera abulo mamata lo, ma gera ka la lo 'ada sulia Saetan.

16 Ala ta geli fakwalaimoki ala Jesus Christ, ma ta 'oru ka io 'i laola iona lia, 'i lia ka lio sulia, sulia iko 'ali 'oka fala fa'aberosinala ioli fakwalaimoki gi lou 'alia. 'Urifo ioli fakwalaimoki gi gera saiai geraka lio lo 'ada sulia 'oru gera io talifilida gi.

Falalauna fala ioli etaeta gi li

17 Ma ioli etaeta gera gallo 'oka fala logonae ioli fakwalaimoki li, 'e totolia 'amu ka soi ba'ela ada ma 'amu ka foli 'oka ada. Tasa rasua fala ite 'e gallo nanata 'alia fatalona 'alia Faronona 'Oka failia falalauna.

18 Sulia Geregerena Abu ba 'e sae 'uri 'e, "Ikoso firi fafia fokala buluka li galona, ala talasi kae uria fufuae 'are gi li." Ma na alaana 'e sae lou 'uri 'e, "Ioli li galona 'e saiala sakenala folifolina lia."

19 Ma ikoso fafurono fala alaana ta ioli mola 'ala lia kae suafafia ta ioli etaeta 'alia, ala iko ta rua ioli 'o ma ta olu ioli daulu la mae, daulu ka falalamaa me 'are fo.

20 Ko balufia ioli taunada 'e ta'a gi. Ko tau 'urifo 'i maala ioli gi sui, 'ali ioli gera io 'i lifila gi gera ka ronoa, ma gera ka mau.

21 Lau kwate kwaikaena famu 'i maala God, ma Jesus Christ, failia eniselo abu gi, 'ali ko ronosulia falalauna 'e gi, ma ikoso sipaa, ma ikoso filifili ala ta ioli sulia me 'are 'o lesia 'i maluma.

22 Ma ikoso tau nainali ala alu limanaa fafia ta ioli fala galona fala Aofia li. Ma ikoso 'ado failia ta ioli ala talasi gera fulia ta 'are rero. 'O io kwaga faasia ta'ana gi!

23 'O goufia ta keme waen failia kwai 'ali ka ranaa lofomu ka 'oka, sulia 'i'o wale koe matamatai talau.

24 Abulo ta'ana nali ioli gi 'e talawarau rasua fala leesinali, ma ioli gi sui ka saiai God kae loko kwaikwaina fada. Wasua ma abulo ta'ana nali ioli gi, 'e iko 'ali gera lesia ala talasi 'e.

25 Ka 'urifo lou, nali ioli taunala 'are 'oka gera gi 'e io tafanae rasua fala leesinali. Ma galona 'oka nali ioli gi iko 'ali fatae talasi 'e, wasua ma ala ta talasi gerakae lesida.

6

1 Ioli fakwalaimoki gera galo ulafu gi, gera ka malata ba'ela ala ioli ba'ela gera gi, 'ali ta ioli ikoso sae fafuta'a ratala God failia falalauna gia.

2 Ma ioli galo ulafu la ioli ba'ela gera gi gera fakwalaimoki ala Jesus Christ, ikoso gera malata 'uri 'e, "Ioli ba'ela lau 'e fakwalaimoki lou. 'Urifo ikoso 'ali lau soi ba'ela mola ala 'o ma laka galo nanata fala." Malata na 'urifo 'e iko 'ali 'oka! Gera ka galo 'oka ka bi tasa bui fada, sulia gera

too mola ala teke fitoona ma geraka kwaima ala God.

Falalauna kotokoto ma too 'arena kwalaimoki

Lia fo, 'o faalalau ma ko sae sulia 'are 'e gi.

³ Nali ioli iko 'ali gera falalau 'alia 'are 'e gi. Ma iko 'ali gera alafafia alaana kwalaimoki Aofia gia Jesus Christ gi, ma falalauna gia sulia iona rada li.

⁴ Ioli fo gi gera ralada, ma iko 'ali gera sai mola ala ta 'are. Ma kwaiogalina gera ka ta'a fala alafaitalilina sulia fadanala mae saena gi li. Ma malatana 'urifo gi, lia 'e kwatea ma gera ka kwaifi, ma geraka olisusu kwailiu, ma geraka sae marabe, ma geraka malata ta'a sulia ioli gi.

⁵ Ma gera ka olisusu sulia atoa gi. Ma malatada iko 'ali galoo. Ma iko 'ali gera sai lo ala 'are kwalaimoki gi. Gera fia 'uria ala gera donaa God, gerakae too bata.

⁶ Ma donaburinala God kae fatoo'area ioli gi, sulia kwaiogalina lia gi 'e ali'afu ala me 'are 'e too lo ali gi.

⁷ Tali ta gia sakea mae 'i laola molagali 'e? Iko mola ta 'are! Ma tali ta gia kae sakea faasia molagali 'e? Iko mola!

⁸ Lia fo, ala gia too lo ala fana ma toro, 'urila 'are totoli gia gi lo la.

⁹ Nali ioli gera oga rasua ala too 'arena. Ma ka talawarau fada fala taunala 'are rero gi fala toona ala bata li. 'Urifo, gera ka daria gera toli 'i laola itoito malaa 'are too 'a'ae gi. Gera oga taunala 'are afula rero ma ka kwekwe'ela gi lia

'e ta'a fada. Ma gera ka dao lo tonala famalifiina ba'ela rasua gi.

¹⁰ Talasi ioli liola 'e io ala bata li, gera kae taua kwaluke 'are ta'a gi fala sakenala bata. Nali ioli gera tau fala bata, ma gera ka la tatau lo faasia fitoona ala God, ma kwaimalataina afula gi kafafuta'a lo maurinada.

Falalauna Paul fala Timoti

¹¹ Timoti 'i'o wale God, ko io faasia 'are fo gi. Ma ko tau nanata fala radana, ma iona abu, ma fitoona, ma kwaimanaa, ma nanatana 'i laola talasi ala 'atona gi li, failia iona mamaea.

¹² 'O galo 'oka fala fitoona. Ala talasi ba 'o sae nanata sulia fitoona 'o fala ioli afula gi li, 'o sakea maurina firi la God 'e fili 'o fai.

¹³ Lau kwate kwaikaena famu 'i maala God 'e kwatea maurina fala 'are gi sui, ma 'i maala Jesus Christ wale ba 'e sae nanata fala Pontias Paelat,

¹⁴ 'ali ko ronosulia 'are 'e gi, ma ko tau sulida 'ali ko madakwa ala 'are gi, ma ikoso rero, la la ka dao ala fe atoa Aofia gia Jesus Christ kae oli mae ai.

¹⁵ 'I lia kae fatae ala talasi rada God 'e filia. God ioli gi gera 'auraea, ma 'i lia talala ka 'ilitoa ka tasa fafia 'are gi sui, ma walelitalona 'e 'ilitoa fafia walelitalona gi li, ma ka Aofia fafia aofia gi sui.

¹⁶ Ma talifilia mola 'e mauri firi ma ka 'ato 'ali mae. 'E io 'i laola madakwana la iko ta ioli 'ali totolia lo fala daona garania. Ma iko ta ioli 'ali leesi lia 'ua, ma iko ta ioli 'ali totolia lo fala lesinala lou. Alua ioli gi gera ka faa aofia. Alua ka 'ilitoa 'alia nanatana 'e io firi! 'Eo kae 'urifo.

17 'O ilia fala ioli 'e gera too ala too 'arena 'i laola molagali 'e li, ikoso gera malata ralada. Geraka alua fitoona gera gi ala God, ma iko lou ala too 'arena gera gi lia kae sui nainali mola. Sulia God 'e kwatea 'are gi sui faga fala babalafena sulia.

18 'O ilia fada gera ka tau 'oka 'ali gera ka too'are ala galona 'oka gi, ma gera ka marabe fala kwate 'arena fala rananala ioli gi.

19 Ala gera ka tau 'urifo, gera golia too 'arena kae rana gera ala talasi la 'ua mae. Ma gera ka too ala maurina 'e kwalaimoki.

20 Timoti 'o lio 'oka sulia ta God 'e kwatea ko lio sulia. Ma ikoso rono sulia alaana ta'a gi ma olisusu na kwekwe'ela gi lia nali ioli gera alaa rero 'alida ma gera ka soia 'alia "sai 'arena."

21 Sulia nali ioli gera fitoo ala saena kwekwe'ela fo, ma gera ka la rero faasia fitoona ala Jesus Christ.

Lau foa 'ali 'oilakina God kae io fae 'amiu sui.

**Alafuuna Fa'alu Ala Saena 'I Wala
The New Testament in the Wala language of the
Solomon Islands
Niu Testament long langgus Wala**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wala

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

bf9ac747-bd4c-52d7-9255-cc77efeda844